



*«Теміртау қаласының орталықтандырылған  
кітапханалар жүйесі» КММ  
Ақпараттық-библиографиялық бөлім*



*Латын әліпбиі – келешектің кілті*

Библиографиялық әдебиеттер тізімі

Теміртау, 2018

**91.9:81 (5 Қаз)**

**Л23**

Л23           Латын әліпбиі – келешектің кілті:  
библиографиялық әдебиеттер тізімі / Теміртау  
орталық кітапханасы; құраст. К.А. Жанашева. –  
Теміртау, 2018. – 16 б.

## Оқырманға:

Мемлекет басшысының 2017 жылғы «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласында айтылғандай, біздер 2025 жылға дейін латын әліпбиіне көшуге кірісуіміз керек және болашақта барлық саладағы іс-қағаздар мен оқулықтар да осы қаріппен жазылуы тиіс.

Латын әліпбиіне көшу - ұлтымыздың санасын бұғаудан босатады, түркі және жаһандық әлемімен ықпалдасуға, қазақ халқы ертеден қолданған әліпбиімізге қайта оралып, ұлттық санамыздың қайта жаңғыруына жол ашады.

...Қазақ жазуы бірнеше рет өзгеріске ұшырады. 1929 жылға дейін Қазақстанда араб жазуы пайдаланылды. XX ғасырдың басында Ахмет Байтұрсынұлы ұсынысымен қазақ фонетикасының ерекшеліктері ескеріліп жасалған, араб графикасына негізделген «төте жазу» пайдаланылған болатын. 1929-40 жылдар аралығында латын графикасына негізделген әліпбиді жазу жүйесіне енгізіп, 1940 жылдан бері қарай кирилл графикасындағы әліпбиі қолданылып келеді.

«Латын әліпбиі – келешектің кілті» атты тізімге Теміртау қаласының Орталықтандырылған кітапханалар жүйесінің (ОКЖ) қорындағы мерзімді баспасөзде жарияланған мақалалар енгізілген.

Осы тізімді құрастыру барысында Электронды каталог пен Интернет қолданылды. Тізімге 2007-2017 жылдар аралығында басылған материалдар енгізілді. Тізімдегі материалдар алфавит бойынша орналасқан.

***Тізім қалың оқырман жұртшылыққа арналған.***

## *Латын әліпбиі – келешектің кілті*



Ағартушы-педагог ғалым Ахмет Байтұрсынұлы айтып кеткендей, *«Ұлттың сақталуына да, жоғалуына да себеп болатын нәрсенің ең қуаттысы – тілі»* деген болатын. Оған дәлел Алаш қайраткерлері де латын әліпбиін жазу-сызуда қолданды. Бұл бізге таңсық дүние емес. Латын әліпбиі әлемде кеңінен қолданылады...

1. Айтбайұлы, Ө. Қазақтың ұлттық кодының бірі - төл жазу [Мәтін]: [Елбасының "Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру" бағдарламалық мақаласында айтылған латын әліпбиіне көшу мәселесі туралы] / Егемен Қазақстан.- 2017.- 10 мамыр (№87).- 12 б.
2. Ақжан, Қ. Әріптердің дұрыс таңбалануы [Мәтін]: [латын әліпбиінің таңбалануы жайында] / Қ. Ақжан // Ана тілі.- 2017.- 5-11 қазан (№40).- 4 б.
3. Ақыш, Н. Латын әрпі: көшеміз ба, жоқ па? // Жұлдыз.- 2013.- №10.- 167-172 б.- ISSN 0134-3580.
4. Әбдіхалықова, Г. Рухани жаңғыру - Қазақстанның үшінші жаңғыруының негізі [Мәтін]: [ҚР Президентінің бағдарламалық мақаласы туралы] // Егемен Қазақстан; Орталық Қазақстан.- 2017. - 17 сәуір (№73). - 3 б.; 16

мамыр. - (№52). -3 б.

5. Әбілдин, Ж. Ескіні жаңамен, дәстүрді инновациямен сабақтастыру [Мәтін]: [Елбасы Н.Назарбаевтың "Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру" бағдарламалық мақаласындағы "Ұлттық жаңғыру", ұлттық болмыс туралы] // Егемен Қазақстан.- 2017.- 12 маусым (№110).- 11 б.
6. Балықбаев, Т. Бұл - нағыз халықтық ұйғарым [Мәтін]: [қазақ әліпбиінің латын графикасындағы жаңа нұсқасы туралы] / Т. Балықбаев // Егемен Қазақстан.- 2017.- 6 қараша (№213).- 4 б.
7. Бексейітов, С. Таныс та, бейтаныс латын [Мәтін]: [латын әліпбиіне көшу мәселесі туралы] // Орталық Қазақстан. - 2017.- 23 қыркүйек (№105).- 3 б.
8. Бекішев, Қ. Латын әліпбиіне көшу - өркениет биігіне көтерілу [Мәтін]: [қазақ тілін кириллицадан латын графикасына көшіру туралы] // Орталық Қазақстан. - 2017.- 23 қараша (№131).- 3 б.
9. Гордеева, А. Орасан зор реформа. Қазақ тілін латын қарпіне көшіру арқылы әлемдік үдеріске жақындау [Мәтін]: [қазақ тілін латын қарпіне көшіру жайлы]: "Теміртау қаласы білім беру бөлімі" ММ-нің әдіскері Мәдина

Сандыбаева сұқбат. /ауд. Н. Сағындықова //  
Зеркало. - 2017. - 23 қыркүйек (№38). - 9 б.

10. Дауталиев, Қ. Аударма ғылымның дамуына жол ашады [Мәтін]: [латын әліпбиіне көшудің маңыздылығы жайлы] // Егемен Қазақстан.- 2017.- 15 қараша (№220).- 3 б.
11. Дәуренбекқызы, Ү. Руханият орталығындағы рухты істер [Мәтін]: [ҚР Ұлттық академиялық кітапханасы туралы] // Егемен Қазақстан.- 2017.- 29 желтоқсан (№250).- 9 б.
12. Елубай, С. "Егер ұлттық құндылықтар үшін күресе алмасақ, онда Тәуелсіздік тұғырын төмендетіп аламыз" [Мәтін]: [Елбасының "Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру" бағдарламалық мақаласында айтылған "ұлттық код", ұлттық болмыс туралы]:жазушы Смағұл Елубаймен сұқбат. // Егемен Қазақстан.- 2017.- 28 сәуір (№32).- 1, 3 б.
13. Есдәулет, Ү. Салт-сана салтанаты [Мәтін]: [Елбасының "Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру" атты бағдарламалық мақаласын талқылау]// Егемен Қазақстан. - 2017 . - 6 шілде (№74). - 5 б.
14. Жексенбай, Т. Әліпбидің апострофты жобасы жөнінде [Мәтін]: [әліпбидің жаңа жобасы туралы] // Қазақ әдебиеті.- 2017.- 27 қазан - 2 қараша (№44).- 3 б.
15. Жүнісбек, Ә. Латын әліпбиі - келешектің

кілті: филология ғылымдарының докторы, проф.  
Ә.Жүнісбекпен әңгіме // Егемен Қазақстан.-  
2007.- 20 ақпан.- 5 б.

16. Жүнісбек, Ә. Латын қарпіне көшуден ұтарымыз көп// Ана тілі.- 2012.- №53 (27 желтоқсан-4 қаңтар).- 4 б.
17. Жұрынов, М. Латын әліппесіне сапар: мемлекеттік мәселе // Егемен Қазақстан.- 2007.- 17 наурыз.- 5 б.
18. Иса, Қ. Латын әліпбиі - рухани жаңғырудың темірқазығы [Мәтін]: [латын әліпбиіне көшудің маңыздылығы жайлы] // Тіл.- 2017.- №08.- 36-37 б.
19. Ильясова, К. "Тарихымызды қалың бір қабаты Ұлттық Қауіпсіздік комитетінің архивінде жатыр" [Мәтін]: [Елбасы Н. Назарбаевтың "Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру" атты бағдарламалық мақаласы туралы]: ҚР Білім және ғылым министрлігі Ғылым комитеті, мемлекет тарихы институтының жетекші ғылыми қызметкері Күлпаш Ильясовамен сұқбат/әңгім. А. Құрманғали // Заң газеті.- 2017.- 23 мамыр (№38).- 5 б.
20. Карбозова, Б. Жаба әліпбидің пернетақтасы қандай болады? [Мәтін]: [қазақ жазуын латын әліпбиіне көшіру мәселесі туралы] // Ана тілі.- 2017.- 27 шілде-2 тамыз (№30).- 4 б.

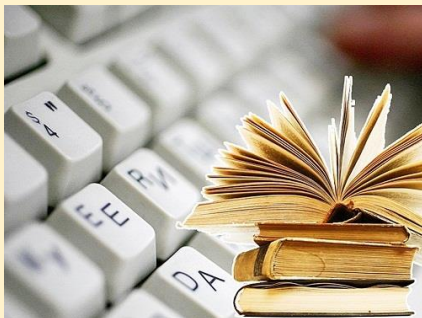
21. Кәрім, Н.Рухани қазына - сөреде [Мәтін]: [Гоголь атындағы облыстық ғылыми кітапханасында «Кітапханаға латын тілінде кітап сыйла" атты акция басталды] // Орталық Қазақстан. - 2017.- 14 қазан (№114).- 3 б.
22. Көбеев, Е. Латын әліпбиі - өркениет жолы [Мәтін]: [латын әліпбиіне көшу мәселесі туралы] // Орталық Қазақстан. - 2017.- 19 қыркүйек (№103).- 3 б.
23. Қайдаров, Ә. Латын әліпбиі ауызбірлікті күшейтеді // Егемен Қазақстан.- 2013 . - 14 ақпан. (№67).- 3 б.
24. Қадір, А. Бұл латында бар-ау ғажап жылылық [Мәтін]: [өлең] // Орталық Қазақстан. - 2017 . - 25 қараша (№132).- 6 б.
25. Тоқтарұлы, Ә. Қазақтың өлшемді латын әліпбиі[электронды ресурс] :- қол жеткізу режимі:<https://www.qazaquni.kz/2014/01/23/20821.html>
26. Қайратұлы, Б. Латын әрпі - болашақтың бағдары [Мәтін]: [ҚХА-ның ғылыми-сараптамалық кеңесінің кеңейтілген отырысында латын әліпбиіне көшу мәселесі талқыланды] / Егемен Қазақстан.- 2017 - 18 қыркүйек (№178). - 6 б.
27. Қалиев, Б. Латын әліпбиіне көшу уақыт



- талабы [Мәтін]: [латын әліпбиіне көшу туралы] // Орталық Қазақстан. - 2017.- 16 қыркүйек (№102).- 3 б.
28. Қалижанов, У. Ұлт әліпбиі [Мәтін]: [латын әліпбиінің маңызы жайлы] // Егемен Қазақстан.- 2017. - 20 қазан (№201). - 1, 3 б.
29. Қалиұлы, Б. Қалай көшеміз?: латын әріптеріне негізделген қазақ әліпбиі жөнінде // Парасат.- 2007.- №1.- 8-9 б.- ISSN 0236-1361.
30. Қалмұратов, М. Мемлекеттік тіл - ел бірлігінің кепілі [Мәтін]: [қазақ тілінен латын жазуына көшу туралы] // Ана тілі.- 2017. - 3-9 тамыз (№31). - 2 б.
31. Қойгелді, М. Ұлттық бірегейлігі мықты халық жаһандануға төтеп береді [Мәтін]: [Рухани жаңғыру мәселесі туралы]: профессор Мәмбет Қойгелдімен сұқбат./әңгім. А.Аханбай // Егемен Қазақстан.- 2017.- 18 сәуір (№74).- 3 б.
32. Латын әліпбиі: Жаңғыру — жазудан басталады [электронды ресурс]:- қол жеткізу режімі: <http://tilalemi.kz/article/621>
33. Латын әліпбиі- заман талабы [электронды ресурс]:- қол жеткізу режімі: [https://ust.kz/word/latun\\_zaman\\_talaby-54927.html](https://ust.kz/word/latun_zaman_talaby-54927.html)
34. Латын әліпбиінің жаңа жобасы таныстырылды [Мәтін]: [латын қарпіне көшіру

жайлы жобаның жаңа үлгісімен таныстырылды]  
// Егемен Қазақстан.- 2017. - 10 қазан (№194). - 1  
б.

35. Маралбек, Е. "Асыл тіл, түзу емле, қазақта болуға тиісті [Мәтін]: [қазақ әліпбиінің латын графикасынадағы нұсқасы туралы] / Е. Маралбек // Ана тілі.- 2017. - 16 - 22 қараша (№46). - 5 б.



36. Мүсабек, Е.Тәуелсіздік тірегі [Мәтін]: [Рухани жаңғырудың негізі - тіл мәртебесі] // Орталық Қазақстан. - 2017.- 15 тамыз (№90).- 3 б.
37. Матвиенко, С. Тілді қолжетімді түрде үйрену [Мәтін]: [қаламызда "Бастау" тіл үйренушілер алаңы ашылды] /ауд. А.Баймағанбетова // Зеркало. - 2017. - 23 желтоқсан (№51). - 9 б.
38. Меңлібаев, Қ. Ұлттық кодтың басты белгісі - тіл [Мәтін]: [ұлттық болмысты қалыптастыру жайлы] // Орталық Қазақстан. - 2017.- 16 қараша (№128).- 3 б.

39. Назарбаев, Н.Ә. Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру [Мәтін]: [ҚР Президенті Н.Назарбаевтың бағдарламалық мақаласы] // Егемен Қазақстан=Орталық Қазақстан.- 2017.- 12 сәуір (№70)1-2 б.; 13 сәуір (№40)1-2 б.
40. Сембай, М. Латынның өзі жоқ, қарпі қалған [Мәтін]: [латын алфавитіне көшу туралы] // Орталық Қазақстан. - 2017. - 18 сәуір (№42).- 1 б.
41. Сманов, Б. Латын әліпбиі - мемлекеттік тіл тірегі // Егемен Қазақстан.- 2013.- 26 қаңтар (№54).- 7 б.
42. Сманов, Б. Латын әліпбиі – мемлекеттік тіл тірегі [электронды ресурс]:- қол жеткізу режимі <http://www.madenimura.kz/ru/materials/publication/s/latin-graphics/>
43. Төлебаев, Д. Латын әліпбиі - қазақ тілінің жаңа көкжиегі [Мәтін]: [Парламенті Мәжілісінде "Мемлекеттік тілдің латын графикасындағы әліпбиінің бірінғай стандартын енгізу мәселелері туралы" Парламенттік тыңдау өтті] // Ана тілі.- 2017. - 14-20 қыркүйек (№178). - 1, 3-4 б.
44. Тұрмағанбетова, А. Жаңа әліпби әлі де жетілдіріледі [Мәтін]: [қазақ әліпбиінің латын графикасындағы жаңа нұсқасы туралы] // Заң газеті.- 2017. - 3 қараша (№85). - 5 б.
45. Тұрсынова, М. Тамыры терең әліпби [Мәтін]: [латын әліпбиіне көшу мәселесі туралы] // Орталық Қазақстан. - 2017. - 14 қыркүйек (№101).- 1-2 б.

46. Тұяқбай, Т. Латыншаға көшуге дайынбыз ба? [Мәтін]: [қазақ тілін латын әліпбиіне көшіру жайында] // Ана тілі.- 2017.- 7-13 қыркүйек (№36). - 5 б.
47. Тілешов, Е.Е. Латын әліпбиі - тәуелсіз ел ретіндегі еркін таңдауымыз [электронды ресурс]-:кол жеткізу режімі <http://adebiportal.kz/kz/news/view/3263>
48. Янковски, Х. Латынға көшкенде ескеретін жеті ұсыныс [Мәтін]: [Латын әліпбиіне көшу мәселесі туралы] // Егемен Қазақстан.- 2017. - 19 маусым (№115). - 5 б.











Құрастырушы: АББ библиографы  
Жанашева К.А.

Е-mail: [tcsqb@mail.ru](mailto:tcsqb@mail.ru)

